

Sortförsök i havre

Försöksledare Arne Ljungars, Hushållningssällskapet, Kristianstad
E-post: arne.ljungars@hushallningssallskapet.se

Under hösten 2010 har 2 sortförsök i havre skördats i serien L7-501. Försöken var placerade hos Göran Christensson, Magdehem, Ö Torp, Smygehman och hos Ulf Weifelt, Wejbygården, Ängelholm. Resultaten från de enskilda försöken finns redovisade på Skåneförsökens hemsida. I tabell 1 kan man studera medeltalen från de olika åren samt femårsmedeltal från 2006-2010. I tabell 2 finns medeltal från svampbehandlade respektive obehandlade led, medan tabell 3 redovisar hur sorterna klarar sig i de olika odlingsområdena.

Tabell 4 visar sorternas egenskaper jämfört med mätaren Belinda. Alla egenskaper i tabell 4 är medeltal över 5 år, egenskaper från svampbehandlade led och sjukdomsgradering från de obehandlade leden. Säkerheten i egenskapskillnader ökar med antalet år som sorterna varit med i försöken.

Nytt från 2007 är att kvalitetsegenskaperna analyserats via NIT-instrument och vi får NDF, råfett, stärkelse och protein i samma analys. Vi kan konstatera att svampbehandlingen både under 2010 och i 5-årsmedeltalet haft mycket liten effekt.

Tabell 1. Kärnskörd av havre i Skåne. Medeltal av riks- och länsförsök

Sort	2006 - 2010			2006		2007		2008		2009		2010		
	Skörd ton/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Skörd ton/ha	Rel tal	Ant. förs
Belindaskörden, ton/ha				5,94		7,70		4,80		8,37				
SW Belinda	6,68	100	12	100	3	100	3	100	2	100	2	6,20	100	2
SW Ingeborg	6,70	100	12	99	3	97	3	101	2	102	2	6,52	105	2
NS Ivory SSd	6,60	99	12	101	3	99	3	87	2	100	2	6,31	102	2
SW Aveny	6,89	103	12	104	3	102	3	101	2	105	2	6,37	103	2
SW Kerstin	6,45	97	12	97	3	92	3	96	2	98	2	6,25	101	2
NS Scorpion SSd	6,85	102	12	110	3	97	3	99	2	103	2	6,45	104	2
NS Buggy SSd*	6,72	101	12	101	3	103	3	99	2	101	2	5,97	96	2
SW Gunhild	6,34	95	9			88	3	96	2	99	2	6,08	98	2
SW Circle	6,62	99	5					97	1	101	2	6,13	99	2
Bor Steinar SSd	6,41	96	5			97	3					5,73	92	2
SW Galant	6,76	101	2									6,32	102	2
NS Rocky SSd	6,43	96	2									6,00	97	2
Bor Doreen SSd	6,31	94	2									5,87	95	2
Gra Nes SSd	6,51	97	4							101	2	5,93	96	2
PV Flocke SSd												6,21	100	2
Nord 089/128 SSd												6,73	108	2
-X- CV% REP	6,57	4,2	12	2,9	3	4,1	3	5,9	2	4,7	2	6,19	3,5	2
LSDPROBF1	0,46	.0505		.0032		.0062		.4473		.8984		0,47	.0262	

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

* Dvärghavre som provats med speciell försöksdesign för att inte strälängden ska störa jämförelsen.

Tabell 2. Jämförelse mellan havresorter. Svampbehandlade och obehandlade

Sort	Behandlingseffekt 2010				Behandlingseffekt 2006 - 2010							
	Obehandlat		Mer sk. f. beh.	Behandlat		Obehandlat		Mer sk. f. beh.	Behandlat			
	Skörd ton/ha	Rel. tal		Ant. förs	Skörd ton/ha	Rel. tal	Skörd ton/ha		Rel. tal	Skörd ton/ha	Rel. tal	
SW Belinda	6,29	100	2	-0,2	6,12	100	6,55	100	12	0,3	6,81	100
SW Ingeborg	6,48	103	2	0,1	6,57	107	6,54	100	12	0,3	6,86	101
NS Ivory SSd	6,26	100	2	0,1	6,36	104	6,55	100	12	0,1	6,66	98
SW Aveny	6,26	100	2	0,2	6,48	106	6,74	103	12	0,3	7,03	103
SW Kerstin	6,09	97	2	0,3	6,40	105	6,37	97	12	0,2	6,53	96
NS Scorpion SSd	6,56	104	2	-0,2	6,33	103	6,81	104	12	0,1	6,89	101
NS Buggy SSd	5,96	95	2	0,0	5,99	98	6,65	102	12	0,1	6,80	100
SW Gunhild	6,09	97	2	0,0	6,06	99	6,19	94	9	0,3	6,48	95
SW Circle	6,42	102	2	-0,6	5,84	95	6,66	102	5	-0,1	6,58	97
Bor Steinar SSd	5,81	92	2	-0,1	5,66	92	6,25	95	5	0,3	6,58	97
SW Galant	6,13	97	2	0,4	6,52	106	6,44	98	2	0,6	7,08	104
NS Rocky SSd	6,05	96	2	-0,1	5,94	97	6,36	97	2	0,1	6,51	96
Bor Doreen SSd	5,88	93	2	0,0	5,86	96	6,19	94	2	0,2	6,43	94
Gra Nes SSd	6,02	96	2	-0,2	5,84	95	6,38	97	4	0,3	6,64	98
PV Flocke SSd	6,34	101	2	-0,3	6,07	99				0,0		
Nord 089/128 SSd	6,73	107	2	0,0	6,72	110				0,0		
-X- CV% REP	6,21	6	2		6,17	2,5	6,46	5,2	12		6,68	4,5
LSDPROBF1	0,79	.5425			0,33	.0001	0,44	.0067			0,58	.2108

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

Svampbehandling: 2006 - 2009: St 55 - 59, 0,25 | Comet + 0,5 | Tilt Top.

2010: St 49 - 51, 0,25 | Comet + 0,5 | Tilt Top.

Tabell 3. Havre. Områdesvis indelning 2006 - 2010. Kärnskörd och rel. tal

Sort	Område 1 B			Område 1C+2		
	Skörd ton/ha	Rel. tal	Ant. förs	Skörd ton/ha	Rel. tal	Ant. förs
SW Belinda	7,32	100	3	6,08	100	7
SW Ingeborg	7,37	101	3	6,05	100	7
NS Ivory SSd	7,43	101	3	5,96	98	7
SW Aveny	7,73	106	3	6,10	100	7
SW Kerstin	6,97	95	3	5,80	96	7
NS Scorpion SSd	7,68	105	3	6,18	102	7
NS Buggy SSd	7,48	102	3	6,12	101	7
SW Gunhild	7,01	96	2	5,63	93	5
SW Circle	6,91		1	5,92	97	2
Bor Steinar SSd	7,05		1	5,85	96	3
SW Galant				6,11		1
NS Rocky SSd				5,81		1
Bor Doreen SSd				5,77		1
Gra Nes SSd	7,65		1	5,55		1
-X- CV% REP	7,35	1,5	3	5,92	4,8	7
LSDPROBF1	0,60	.0601		0,65	.2915	

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 4. Sortegenskaper i havre åren 2006-2010. Egenskaper i beh led. Sjukdomar i obeh

Sort	Vatten- halt %	Strå- styrka 0-100*	Strå- längd cm	Strå- brytn. %	Liter- vikt g	Tusen- kornv. g	Mog- nad i TS dagar**	NDF %	Pro- tein %	Råfett- halt %	Stärk- else %	Växt- tråd %	Mjöl- dagg %	Blad- fläck %
SW Belinda	14,7	91	94	25	502	34,2	111	36,3	12,0	6,8	38,6	15,5	8	3
SW Ingeborg	0,4	-5	-5	-1	15	4,4	-1	-3,4	-0,1	-1,5	3,2	-0,6	-5	0
NS Ivory SSd	0,5	-5	0	12	16	7,3	-3	-5,6	-0,2	-0,9	4,2	-2,1	-5	1
SW Aveny	0,4	-7	3	1	12	-0,9	-2	-4,5	-0,2	-1,3	4,1	-1,0	-2	-1
SW Kerstin	0,5	-6	-1	3	11	-3,2	0	-4,4	-0,2	-1,7	6,1	-1,7	-7	-1
NS Scorpion SSd	0,5	-1	-1	8	16	2	-2	-6,5	-0,4	-1,6	6,6	-1,5	-3	1
NS Buggy SSd	0,1	14	-25	-10	-16	-2,5	-1	-6,0	-0,5	-1,4	8,4	-2,1	-7	1
SW Gunhild	0,5	-6	0	-5	12	0,5	1		-0,1				-6	1
SW Circle	0,2	-5	-2	2	15	-1,8	1		-0,2				9	0
Bor Steinar SSd	0,1	-8	7	12	-3	-1,6	-1		-0,1				-4	-1
SW Galant	0,4	8	0	-7	28	-1,5	0		-0,3					-1
NS Rocky SSd	0,2	8	-6	-7	1	1,3	-5		0,3					1
Bor Doreen SSd	0,4	-2	2	3	-15	-2,1	3		0,8					2
Gra Nes SSd	0,3	-7	-1	12	-1	-0,4	-2		0,1				-4	-1
-X- CV% REP	15,2	90	92	26	510	34,0	110	31,9	11,8	5,6	43,3	14,2	4	3
LSDPROBF1	0,7	18	6	19	13	3,3	4	17,6	0,5	3,8	11,2	10,9	8	2

Sortegenskaper för Belinda. Övriga med avvikelse från Belinda, med minus för mindre.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd.

**) Plus betyder senare mognad.

Beskrivning av de olika sorterna

SW Belinda är en sort från SW-Seed som är mätare i havreförsöken. Den har hög avkastning och bra kvalitet. Stora merskörd för svampbehandling 2007 och något känslig för mjöldagg. Dock visade årets effekter av svampbehandling mycket liten skördeökning.

SW Ingeborg är en sort från SW-Seed. Tidigare något lägre avkastning än Belinda, men 2008, 2009 och 2010 var den högre. En sort med bättre tusenkornvikt, högre rymdvikt och stärkelsehalt. Kortare strå med något sämre stråstyrka.

NS Ivory är en sort från Scandinavian Seed. En grynnavresort med avkastning ungefär som Belinda, dock ej 2008. Sorten har hög tusenkornvikt, rymdvikt och stärkelsehalt, men lägre NDF-värde. Medellångt bra strå men mycket stråbrytning. Sorten är nematodresistent.

SW Aveny är en sort från SW-Seed med bland de högsta avkastningarna i försöken. Strå längd som mätaren. Lågt NDF-värde och hög stärkelsehalt. Ger särskilt hög avkastning på Österlen.

SW Kerstin är en sort från SW-Seed med lägre avkastning än mätaren. Bra sjukdomsresistens. Lägre NDF-värde, råfetthalt och växttrådhalt, men högre stärkelsehalt.

NC Scorpion är en sort från Scandinavian Seed med bra avkastning. Bra volymvikt, mycket hög stärkelsehalt och lågt NDF.

NS Buggy är en sort från Scandinavian Seed. En dvärghavresort som är provad första året 2006. Kort, styvt strå, mycket hög stärkelsehalt och lågt NDF, råfetthalt och växttrådhalt. Något lägre volymvikt. Sorten är särskilt lämpad för plöjningsfri odling där liten halm-mängd önskas. Resistensegenskaper bra.

SW Gunhild är en sort från SW-Seed. Den ingick inte i provningen under 2006. Avkastar sämre än mätaren. Har svagare strå och lägre råfetthalt och något högre stärkelsehalt.

SW Circel är en sort från SW-Seed med avkastning som mätaren. Provad under 3 år med en högre volymvikt.

Bor Steinar är en ny sort från Scandinavian Seed som provats under 2 år med lägre avkastning än mätaren.

Övriga sorter lite provade.